

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

W. Anderson St. Paulsg. 34 25

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:r 88 (663).

LÖRDAGEN DEN 4 NOVEMBER 1899.

12:TE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN ..... KR. 5:— IDUNS MODETIDN. MED PLAN- SCHER OCH HANDARB. ... > 5:— IDUNS MODETID. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSDAGAR: HVARJE ONSDAG OCH LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 8 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKO GATA 16, 1 TR. ÖPPNA KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILKOR. STOCKHOLM, IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	--	--

WILHELMINA FAHLCRANTZ, FÖDD VALERIUS.

Dahlöf foto.

PORTRÄTT TAGET VID FYLDA 80 ÅRS ÅLDER.

DET FINNES ett litet rörande poem af den gamle skalden *Johan David Valerius*: »Till min hustru vid tvänne barns graf.»

Den forne glade vissångaren var gammal vorden. I sin ungdom högt uppuren och beundrad af sin samtid, hade han så småningom börjat glömmas. De vittra striderna i århundradets början hade gifvit äfven honom sår, hvilka han, med sitt blida, känsliga och för striden föga anlagda lynne, kände smärtsammare än de måhända förtjänade, och äfven i andra hänseenden hade han fått sin beskärda del af livets bitterhet.

Men i *hemmet* ägde han rik ersättning. I det äktenskap, hvilket han vid några och fyrtio års ålder ingått med sin mer än tjugu år yngre maka, hade en blomstrande barnskara växt upp. Ej mindre än sex, både i inre och yttre hänseende begåfvade, barn omgäfvade med innerlig kärlek den dyrkade fadern.

Dock äfven här skulle han drabbas hårdt. En häftig farsot borttryckte samtidigt tvänne unga, fagra döttrar, den ena adertonårig, den andra femtonårig. På årsdagen af de båda

döttrarnas död grep den gamle skalden åter den länge bortlagda lyran och sökte i ett litet, vemodigt gripande skaldestycke trösta sin af sorgen nedböjda maka.

»December återkommit, min Aurora!
Det känns, som när han hälsade oss sist;
Det känns, som skulle vi på nytt förlora
De älsklingar, vi redan en gång mist.»

»Ja, min Aurora, offren voro dyra.
Och hård var pröfningen att undergå;
Men vördom den, som lämnat oss de fyra,
Då han åt himlen förbehöll de två.»

Den äldsta af dessa kvarlevande fyra*, och hvilken han i poemet särskildt karakteriserar som »den barnsligt nöjda» och »ljufva», var *Wilhelmina*, då en blomstrande sjuttonårig ungmö, nu en vördnadsvärd gammal farmor, som i dessa dagar ingått i sitt nionde decennium.

En och annan *mycket* gammal stockholmare torde från slutet af 30-talet och början af 40-talet minnas »gubben Valerius», en ovanligt högre åldringsgestalt med klassiskt regelbundna anletsdrag, stora mörka, vemodiga ögon och böljande silfverhvitt hår, där han då och då syntes på hufvudstadens gator, vanligen under armen ledande sin äldsta dotter *Wilhelmina*, hvilken han älskade att kalla sin »*Antigone*».

Några år efter den ofvan nämnda sorgliga familjetilldragelsen flyttade Valerius, sedan han som pensionsmässig lämnat statens tjänst, till Upsala, där familjen vistades, medan ende sonen aflade sina akademiska examina. Den älskvärda och särskildt i musikaliskt hänseende begåfvade familjen mottogs med öppna armar af den tidens litterära och konstälskande Upsalaretsar, och där gjorde äfven äldsta dottern bekantskap med sin blifvande make, d. v. teologie professorn, sedermera biskopen *Christian Erik Fahlerantz*, äfven han en märkesman i vår litteratur.

Äktenskapet ingicks 1847, och redan ett par år därefter kallades professor F. som biskop till Västerås' stift. Den unga professorskan lämnade med sin make det lilla hemmet vid Dombbron i Upsala för att som stiftschefens maka intaga en mera bemärkt och mera fordrande plats.

Icke så få torde ännu lefva, hvilka med vemodig saknad minnas den tid, då makarne *Fahlerantz* hade sitt hem i det urgamla biskops-

* De öfriga voro en före medelåldern bortgången son samt tvänne döttrar: den ena den för några år sedan affidna bekanta målarinnan *Bertha Valerius*, och den andra friherrinnan *Adelaide Leuhusen*, bekant både inom måleriets och särskildt musikens område.

huset i Västerås och där i rikt mått utöfvade både hjälpsamhetens och gästfrihetens dygd. Det gick så lätt att känna sig *hemmastadd* i dessa stora, gammaldags rum, där alla väggar voro täckta af tafior, med hvilka den konstälskande värden, själf tillhörande en konstnärsläkt, älskade att omgifva sig. Det rådde en patriarkalisk, på en gång obesvärad och fin ton i detta estetiskt anlagda hem, hvars dörrar så välvilligt upplätos, och där hög och låg mottogs med samma vinnande hjärtlighet. Värdens esprit och fryntlighet i förening med värdinnans blida älskvärdhet och betydande musikaliska begåfning — denna senare ett fadernearf — bidrogo att göra samkvämen i detta biskopshus till minnesrika högtidsstunder. Och ej minst bland de små i samhället, de ringa och fattiga, hade den milda, okonstlade och deltagande biskopinnan många uppriktiga vänner.

Genom biskopens död 1866 upplöstes detta hem, och änkan flyttade några år senare till sin födelsestad Stockholm, där hon allt sedan dess varit bosatt.

Biskopinnan *Fahlerantz* tillhör de kvinnor, för hvilka hemmet — först fadernehemmet och sedan det egna hemmet — betyder så mycket, och hvilka därför själfva betyda så mycket för hemmet. Dotter till en berömd man och maka till en annan berömd man, har hon med äkta kvinnlig anspråkslöshet ställt sig i skuggan, men på samma gång, då det gällt att träda fram och representera, förstått att göra detta med äkta kvinnlig takt och älskvärdhet.

Det finnes kvinnor, öfver hvilka åren synas hafva mindre makt än eljes, hos hvilka blicken är klar och sinnet ungdomligt, trots det snöhvita håret, hvilka, trots all hjärtats ödmjukhet, utgöra medelpunkten inom sin familjekrets och sin närmare omgifning. En sådan kvinna är den, hvars bild i dag pryder vårt blad, och på hvilken faderskaldens karakteristiska »den barnsligt nöjda» fortfarande äger sin tillämpning. Djup och äkta kvinnlighet, hjärtegodhet, anspråkslöshet och förnöjsamhet samt — måhända just på grund af dessa egenskaper — ännu i höga ålderdomen en ovanlig sinnets ungdomlighet och själens hälsa utmärka den gamla dam, som just i dessa

WILHELMINA FAHLCRANTZ
ÅR 1860.

EFTER EN PENNTECKNING.

dagar, i kretsen af barn*, barnbarn, anhöriga och vänner samt på alla håll omgifven af den mest oskrymtade vördnad och tillgifvenhet, firat sin åttioförsta födelsedag.

E. A. B.

KVINNOFRÅGAN OCH KULTURSTRÖMNINGARNA. ETT BIDRAG TILL KVINNOEMANCIPATIONENS HISTORIA. AF I. A. DAVIDSSON.

FORTS. FR. FÖREG. N:R.

ICKE SÄLLAN förekom hos germaner och kelter skiljmissa efter ömsesidigt samtycke. Enligt den gamla keltiska lagboken Senchus mór (den visa lagen) kunde makarne skiljas efter ömsesidig öfverenskommelse. Men efter kristendomens införande ändrades detta. Det bestämdes nu, att mannen skulle äga rättighet att skilja sig från hustrun, såvida hon gjort sig skyldig till äktenskapsbrott, men kvinnan ägde ingen som helst rättighet att skilja sig från mannen, om han gjort sig skyldig till det samma. †

Hos de öfriga folken i forntiden hade mannen rättighet att förskjuta sin hustru, när han behagade, och utan godtgörelse; han kunde sälja henne som slafvinnna, om han så fann för godt. Men bland germanerna kunde mannen ej förskjuta hustrun, såvida hon ej begått äktenskapsbrott. »Han jagar då,» säger Tacitus, »den brottsliga maken ut ur byn, naken och med afklippt hår, och hvarken genom skönhet, ungdom eller rikedom finner en sådan kvinna en man!» Hos våra nordbor på Island gick man under forntiden så långt i förfrihet, att man till och med medgaf kvinnan rätt att själf fordra skiljmissa. Lagens motiv är särskildt att lägga märke till. »Ingen», säger nämligen den isländska lagboken, »är förpliktad att dela sin tillvaro med en annan mot sin egen vilja!»

Kvinnan betraktades nämligen bland germanerna liksom mannen som en *individ*, och det är egendomligt för den germanska kulturen och det germanska skaplynnnet att i allt öfverordna individen öfver samhället, hvaremot den österländska kulturen och den österländska andan så mycket som möjligt söker befrämja det helas välfärd äfven med uppoffring af den enskildes lycka. Den germanska andan är *individualistisk*, den grekisk-romerska, som mottog sina viktigaste strömmingar från orienten, var *socialistisk*. Den förstnämnda såg i kvinnan liksom i mannen *individen*, den senare såg i kvinnan endast ett redskap till samhällets upprätthållelse och ökande. Det är denna högre och sannare uppfattning af kvinnan, som karaktäriserar hela den germanska kulturen, ur hvilken kvinnans emancipation framsprungit. I den mån den grekisk-romerska kulturen höjde sig under medeltiden, förbättrades kvinnans ställning bland de kristna folken; särskildt sökte lagens handhafvare att skydda kvinnornas intressen. Under inflytande af den grekisk-romerska kulturen, som vann insteg bland germanerna med kristen-

* Af de fyra sönerna är den äldste filosofie doktor och chef för den välkända bokförläggarefirman Fahlerantz & Co, den andre framstående landskapsmålare, den tredje skolman och den yngste länsnotarie i Södermanlands län samt rådman i Nyköping, hvarjämte han helt nyligen innehade första förslagsrummet till borgmästarejänsten i sin födelsestad.

† I Irlands kanoniska lagbok, som tillskrifves den helige Patrick, läses följande: Non licet viro dimittere uxorem, nisi ob causam fornicationis.

domens införande, hade nämligen uppfattningen af kvinnans natur i hög grad deklinerat, och i sammanhang härmed försämrades äfven hennes ställning. Hon ansågs ej längre för ett mannen öfverlägset väsen, som ägde samband med himmelen, hon var den leda förförerskan, som fört synden in i världen. Denna förändrade uppfattning af kvinnans natur inverkade äfven på hennes ställning i samhället. Med kristendomen infördes sålunda bland de germanska folken, där kvinnan förut varit i det närmaste lika fri som mannen, den österländska regeln, att kvinnan i allt skall vara mannen underdånig, såsom vi hafva sett den få sitt uttryck i »Manus lagbok» eller i Pauli bref, där kvinnan uppmanas att vara »sin man underdånig». Och ej nog med att hon skulle lyda sin man, hon skulle äfven vara dennes manliga släktingar underdånig. Så stod enligt den »burgundiska lagen» änkan under sin äldste sons domvärjo, så snart denne hade fyllt 15 år, och liksom fordom i Indien och Grekland, måste hon hafva denne sin sons samtycke för att få ingå giftermål eller gå i kloster. Ingen kvinna, som var vasall i ett kungligt län, kunde ingå äktenskap, utan att hafva sin faders, sin länsherres och sin konungs samtycke. Ja, länsherren kunde utan hennes samtycke bortgifva henne med hvem han behagade, så snart hon blott var fyllda 12 år.

Enligt våra gamla svenska landskapslagar var kvinnans ställning under medeltiden ännu sämre än enligt de sydgermanska. En kvinna fick enligt dem ej köpa eller sälja öfver en örtugs eller ett öres värde, och hon fick ej vittna i annat mål, än då det gällde, huruvida ett barn var födt lefvande och inom elfte månaden. En hustru kunde agas af sin man, men han fick ej slå henne »i ölbänk» eller så att blodvite uppkom. I öfverensstämmelse härmed säger den franske riddaren Beaumanoirs lagbok från 1300-talet: »Hvar och en äge rättighet att slå sin hustru, när hon ej vill lyda hans befallningar eller förklarar hans tal för osanning, såvida han gör det med måtta och utan att hon därpå tager skada till lif eller lem!»

Vi se sålunda, att kvinnans ställning under medeltidens första skede bland de germanska folken var synnerligen tryckt. Men i den mån den germanska kulturen höjer sig på bekostnad af den grekisk-romerska, som vunnit terräng genom kristendomens utbredande, se vi, huru allt flere förbättringar i lagstiftningen göras till förmån för kvinnan. Särskildt gjorde Englands saxiska invånare under Alfred den stores regering ett viktigt framsteg i denna riktning. Den unga flickan upphörde nämligen nu att vara ett bytesvärde för fadern; hon fick gifva sig af egen fri vilja och kunde ej utan dom förskjutas af sin man; öfver sin egendom och husets nycklar ägde hon själf att råda.

Sedan aktningen för kvinnan som personligt väsen, hvilken fått sitt uttryck i dessa lagförbättringar, en gång åter blifvit väckt hos de germanska folken, kunde den ej så lätt hejdas, och den nådde slutligen sin kulmen med riddarväsendet och chevaleriet. Ty chevaleriet under medeltiden får väl anses vara direkt framsprunget ur den germanska andan af aktning för kvinnan såsom varande af en högre natur än mannen. Kvinnan representerade för riddaren inbegreppet af det ljufva, sköna och ädla, men på samma gång svaga och bräckliga. Därför svor han att skydda henne och bar hennes färger i striden mot våldet och orättvisan såsom en skyddande talisman.

(Forts.)

»NÄR BETTY OCH JAG FÖRSTA GÅNGEN VORO I PARIS.» UPPTECKNING UR MINNET EFTER KNUT ALMLÖF AF ANNA WAHLENBERG.

»JA, DET VAR DÅ DET, när Betty och jag reste till Hamburg, men kommo till Paris,» sade Knut Almlöf, och de unga ögonen i det gamla ansiktet lyste med en särskild glans liksom alltid, då han talade om sin hustru.

»Vi hade under ferierna blifvit bjudna af en bekant sjökaptan att resa med hans fartyg till Hamburg, där vi skulle studera teater,» fortsatte han. »Och i fall kassan möjligen räckte till, skulle vi också fara till ett par andra närbelägna städer och taga kännedom om deras dramatik.

Men när vi gått omkring några dagar i Hamburg, fingo vi tag i en del tidningar, som berättade om, hvilken lysande repertoar teatrarna i Paris lagt sig till med, och hvilka strålande stjärnor, som uppträdde där.

Vi sågo på hvarann, och den oförnöjsamma mänskliga naturen tittade fram ur bådas våra ögon.

»Det vore allt annat det,» suckade Betty. »Skulle tro det,» svarade jag.

Och sedan vi för skams skull stridt en hel dag mot den mänskliga naturen, gick jag bort och telegraferade till min svärfar, Deland, ni minns, efter hans välsignelse och ett lån för en parisersejour.

Svaret kom, så fort det kunde komma, och underrättade oss om, att ett resekreditiv i en af den stora världsstadens banker stod till vår disposition. Välsignelsen läste vi mellan raderna, och så gäfvos vi oss af.

Det var tidigt en morgon vi anlände till nordbangården i Paris, fingo tag i en droska och åkte till en god vän, som alltid lofvat att hysa oss, i fall vi någon gång kommo till världens hufvudstad. Han bodde på en gata ganska långt ofvanför Triumfbågen, och det dröjde om en hel timme, innan vi kommo dit. Men oss föreföll det, som om vi flugit, så fort gick tiden, och så drömligt skymtade alla härligheter förbi oss.

Sedan vi väl kommit fram, blifvit välkomnade och fått en bit frukost, hade vi heller ingen tanke på annat än att komma ut i vimlet igen, fastän vi knappast sofvit en blund på natten i den skakande kupéen.

Och ut gingo vi arm i arm genom de breda gatorna och nedåt hela Champs Elysées.

»Orkar du gå på teatern i kväll?» frågade jag, sedan vi gått en stund och uttömt vår förtjusning öfver omgifningen.

»Ja, visst orkar jag,» sade Betty. »Hvad skulle vi annars göra? Vi ha ju kommit till Paris för att gå på teatern.»

Nå, eftersom hon var duktig, så letade vi då reda på biljettkontoret till Théâtre Français. Men för att skona oss den första kvällen, då vi kunde ha rättighet att vara trötta efter resan, beslöt jag att köpa oss ett par riktigt bra biljetter, där vi skulle sitta lugnt och bekvämt.

»Två biljetter på parkett, så nära scenen som möjligt,» sade jag till biljettförsäljerskan.

Denna tittade litet stort på mig och frågade om igen. Och som jag trodde, att hon hade svårt att förstå min franska, upprepade jag min begäran högre och tydligare och med så god accent jag kunde åstadkomma.

Det hjälpte. Hon gaf mig mina biljetter, visade mig småleende på en karta öfver teatern, att de voro alldeles intill scenen, frågade mig ännu en gång småleende, om jag ville ha dem, och tog småleende emot pengarna.

Bland nu befintliga Cacaosorter intages säkert förnämsta platsen af

HULTMANS CACAO

Guldmedalj

vid 1897 års Konst- och Industriutställning i Stockholm.

Visserligen irriterade mig detta småleende, men jag anade ändå icke oråd, utan tänkte bara, att det var hennes sätt att visa sig älskvärd mot utlänningar. Och glada och belåtna gingo vi hem igen, försmående både droskor och omnibusar.

Återkomna till vårt logis, sutto vi en stund och pratade och åto middag, och så var det tid att bege sig ut igen. Den gången följde vår värd med oss till omnibusstationen vid Place de l'Étoile, och vi åkte bekvämt ner, nästan ända till teatern.

Stolta öfver oss själfva, att vi ställt det så väl för oss och beredda på en njutningsrik afton, togo vi så af oss ytterplaggen och trädde in i den stora salongen. Den tjusade våra ögon, så att vi en bra stund stodo och stirrade oss omkring. Men så kommo vi plötsligt ihåg vår värdighet som hufvudstadsbor, ehuru icke precis parisare. Folk skulle väl icke tro oss vara riktigt från landet heller. Och så började vi söka upp våra platser. Allt längre och längre nedåt trängde vi oss, och till slut hade vi framför oss en två alnar hög vägg, ofvanför hvilken rampen tindrade.

Med detsamma gick ett ljus upp för mig. Nu begrep jag rätta orsaken, hvarför biljettförsäljerskan smålett så vänligt emot mig.

Nedanför det där planket skulle vi sitta, antingen vi ville eller inte, och hade vi lust att se något på scenen, så måste vi lägga nacken på ryggen. Då var det utsikt till att få syn på den öfre delen af skådespelarna, nota bene om de voro längst framme på scenen. Annars kunde man lika gärna blunda.

Sådana voro de utmärkta platser, på hvilka vi skulle se så bra, höra så förträffligt och sitta så bekvämt efter resans besvärligheter. Jag hade skrutit hela dagen öfver min skicklighet att ha förskaffat dem utan hjälp i den främmande stora staden. Men nu skröt jag inte längre, inte ens för Betty. Dock är jag rädd, att jag i stället öfveröste de frånvarande teaterdirektörerna med en del fula ord för deras oanständiga tilltag att inte placera en orkester mellan salongen och scenen, som bruket är vid alla bättre teatrar. Det var dessa personer, som lurat mig. Det var inte jag, som varit dum.

Så länge vi kunde hålla ut, så sutto vi sålunda med nacken på ryggen, men Betty stackare, som var tröttast, måste ofta hvila sig under själfva representationen, och för omväxlings skull tittade hon ibland ut i salongen i stället för i planket.

Bäst det var, så hviskade hon emellertid helt ängsligt till mig:

»Vi ha bestämdt kommit galet. Det är ju bara herrar härnere, och de se på mig, som om de ville titta ut mig.»

Hon hade rätt. Parketten var svart och hvit af bara frackar och skjortbröst! Det var då en märkvärdig teater! Aldrig hade jag vetat, att inte fruntimmer fingo sitta på parkett i Paris.

Skönt, nu kunde vi af bara skam inte ens vrida på hufvudet. Vi hade det lika bekvämt som i ett skrufståd. Nacken på ryggen eller ögonen i planket. Det var allt hvad vi hade ett välja på. Och det efter att inte ha sofvit en blund på fyrtioåtta timmar!

Oaktadt vi dyrkade konsten, kan jag inte säga, att vi sörjde, när ridån gick ner för sista akten och vi fingo våra hufvuden loss igen. Det var verkligen en nästan salig känsla att stå på trappan utanför teaterhuset och känna, att man kunde vrida halsen åt hvilket håll man ville. Jag tyckte mig ha blifvit fri människa igen, och det var förmodligen den förnimmelsen, som uppeggade min motsägelseanda, när vi strax därpå började resonnera

om, hvilken kurs vi borde hålla för att komma hem.

Betty sade åt vänster, men jag sade åt höger, och dels emedan en hustru alltid bör följa sin man, dels emedan jag hade behof af att använda min nyss återförvärfvade rättighet att vända hufvudet åt hvilket håll jag behagade, gingo vi naturligtvis åt höger.

Vi gingo och gingo, och för att trösta Betty, som hörjade bli en smula otålig, sade jag oupphörligt:

»Vet du, Betty, nu känner jag igen mig.»

Det trodde jag nog också halft om halft själf. Men hade vi bara fått fatt i en omnibus, som gått åt Place de l'Étoile, så hade jag tagit den med glädje, ja, till och med en droska, fastän vi egentligen icke hade råd till en sådan lyx. Men omnibusarne gingo åt alla andra håll utom åt vårt, och någon tom droska tycktes icke finnas i hela Paris.

Slutligen nedlät jag mig att fråga om vägen, men då blef det så många pekningar hit och dit och kors och tvärs och ett bikupsurr af nästan bara r, att jag blef yr i hufvudet, lyfte på hatten och gick som förut dit näsan pekade.

Jag tror, att vi lyckades komma ända bort till Bastiljplatsen, och hur vi sedan letade oss tillbaka till våra rätta trakter igen, vet jag inte riktigt. Betty måtte helt omärkligt ha tagit ledningen, åtminstone har hon skrutit af det många gånger efteråt och använt det som ett bevis på, att fruntimmer ha lokal sinne, men inte herrar. Men som alla fruntimmersuträknningar äro ologiska, bör man icke fästa för mycken vikt vid denna hennes utsago.

Hufvudsumman var emellertid, att vi kommo hem, ehuruval det var något sent på natten eller tidigt på morgonen, hvilket man ville. Klockan var visst närmare sex.

Det tillstånd, hvori vi stego upp dagen därpå, är äfvenledes något svårt att skildra. Värk hade vi förstås, men hvad det var för en värk, är inte godt att bestämma, ty det värkte i hvarje tum af bådas våra kroppar. Kanske i alla fall det var värst i nacken. Och stå, sitta eller gå var oss lika motbjudande alltihop.

Men hvar tror ni vi voro på kvällen?

Jo, naturligtvis på teatern igen.

Hvarför hade vi kommit till Paris, om inte för att gå på teatern, som Betty sade.

Vi skulle ansett oss ha begått en synd mot konstens heliga ande, om vi ägnat en enda af de tjugufatta kvällar vi hade att vistas i Paris åt någonting annat än teatern. Och vi skulle ha skämts för hvarann, om vi börjat pjoska oss och talat om trötthet.

Skräp i tröttheten! Vi fingo väl hvila oss om förmiddagarna.

Värre var det att få pengarna att räcka till både mat och teaterbiljetter. Vi knusslade naturligtvis så mycket som görligt var. En fläsk- eller köttpastej fick vara nog till frukost, och middagarna intogos på någon Duval till en francs och tio centimer.

Men det blef ändå alldeles för dyrt, och vi bråkade våra hufvuden med, hur vi skulle få drygsel i slantarna, ända tills vi hittade på att skaffa oss en god och utgiftsbesparande diner åtminstone för de dagar vi voro på Odéonteatern.

Där i närheten existerade nämligen en förträfflig bagarbod, full med närande och aptitliga saker, hvaribland funnos ett slags pepparkakshjärtan, stora som en hel pannkakslagg, för endast tio centimer stycket. Vi togo oss hvar sitt, veko ihop det, stoppade det under armen och begåfvo oss till en närbelägen liten park, som utnämndes till vår matsal.

Och det var ingalunda någon dålig diet att

lefva på konst och pepparkakshjärtan. Visserligen var den ju litet mager, men blef man lätt till kroppen, så blef man också lätt till sinnes. Och den tiden tänkte man mera på konst och mindre på mat än nu.

Skulle ett par nutidens artister komma till Paris med samma resurser, som vi hade den gången, så kan jag våga mitt hufvud på, att de ätit goda middagar alla tjugufatta dagarna och gått på teatern tre eller fyra. Men de hade heller icke behöft gå dit oftare, ty nu för tiden blir man så fort färdig. Det inträffar nästan med detsamma man debuterat, och sedan är det inte nödvändigt att lära sig något vidare.

Emellertid var det nog litet tröttsamt i längden att dyrka konsten så allvarligt som vi gjorde. Det var inte utan, att vi släpade benen efter oss en smula, och om kvällarna föllo vi som trasor ner på våra bäddar. Betty fick flytta in häktorna i sina klädningslif, och mina skjortkragar sutto och gapade riktigt genant.

Jag började verkligen bli orolig för Bettys hälsa, men om jag frågade henne, om hon inte för en gångs skull hellre ville sitta utanför ett kafé och se på boulevardlifvet än på teatern, svarade hon med en högdragen blick, att hon gudskelof hade bättre smak än så. Och när jag undrade, om hon ändå inte skulle föredraga soppa och stek framför ett pepparkakshjärtan, svarade hon, att pepparkakshjärtan var det bästa hon visste.

Hvad skulle jag göra? Inte kunde väl jag, en man, visa mig mindre uthållig i kärleken till konsten än hon, en svag kvinna. Och så gingo vi på som förut.

Under tre veckor, lika med tjuguen dagar i sträck, hade vi sålunda tillbragt våra kvällar på teatern och tänkte göra det allt fortfarande, då vår värd en morgon kom inrusande med en tidning i handen.

»Ack, mina kära vänner,» sade han, »en sorglig nyhet! Prins Adolph (eller hvad kurren hette) har dött i natt. Han är kusin till kejsaren, och det blir sex veckors hofsorg och tre dagars stängning af teatern.»

»Det var då en fördömd otur för oss,» sade jag.

»Herre gud, så tråkigt,» sade Betty.

Men när jag tittade på henne, kunde hon inte låta bli att draga på munnen. Och plötsligt flög hon upp och tog mig i famn, och vi dansade rundt och hoppade kring golfvet som ett par tättingar. Vi jublade som barn, då de oförmodadt få skollof, och vi hurrade högt för den hedersknyffeln, prins Adolph.

Hvem vet, hur det gått med oss, om inte han kommit emellan. Kanske räddade han våra lif genom sin död?

Hvad som är visst är åtminstone, att han skänkte oss tre välbehöfliga, goda middagar, bjöd oss på åka både i omnibusar och droskor, lät oss sitta och hvila upp oss på boulevarderna under tre sköna, ljuffiga eftermiddagar och lagade så, att vi fingo se litet af Paris, som vi annars skulle ha lämnat nästan lika okunniga som vi kommit, utom i afseende på teatern.

Efter de tre fridagarnas slut återtogo vi emellertid vårt förra lif och fortsatte att njuta af vår konst och våra pepparkakshjärtan, ända tills dagen för afresan bröt in. Det blef en vemodig saknadens dag, och när vi sedermera tänkte tillbaka på dessa veckor i världens hufvudstad, mindes vi dem i ett skimmer af lycka och härlighet.

Men hur det är, då jag upplifvar dessa minnen af nöjen och konstnjutningar, så ägnar jag också alltid en tacksamhetens tanke åt den hyggelige prins Adolph.

FRÅN DE SVENSKA MISSIONSANSTALTERNA
I SYDAFRIKA.

1. DEN SVENSKA KYRKAN, SKOLAN OCH SJUKHuset
BETANIA I DUNDEE. 2. MISSIONSSTATIONEN OSCARS-
BERG. 3. FRÖKEN HEDVIG POSSE OCH HENNES MED-
HJÄLPARINNA OMGIFNA AF SINA LÄRJUNGAR I OSCARS-
BERG. 4. FRÖKEN POSSES OXSPANN I OSCARSBERG.

mande land afled. De behöfde nu i sanning trösten och bärkraften af den tro de insupit i föräldrahemmet. En vän till deras moder yttrade ock härunder: »Det är skönt att någonstädes se frukten af ett sådant utsäde spira upp och mogna, medan det så mångenstädes förkväfves af världens törnen. B. E:s barn sätta liksom inseglet på hennes arbete för de unga.»

Hedvig Posse, som med förkärlek omfattat missions-saken, emottog med glädje svenska kyrkans kallelse att utgå såsom dess sändebud till Sydafrika för att bland zulukaffrerna sprida evangelii kunskap. Till en början hade hon sin station vid Oscarsberg, men senare i Natal, där hon senast förestått sjukhuset Betania i det nu af boerna besatta Dundee. Hon har därvidlag biträdts af sjuksköterskorna Gustava Persson och Alida Svensson.

När nu kriget utbröt, hade våra modiga landsmaninnor ämnat, om de finge, stanna kvar på sin post, de »hade fyllt förrådshuset med krigsförnödenheter», såsom de själfva uttryckt sig, d. v. s. med förbandsartiklar, sängkläder, mat till patienter och flyktingar o. s. v. När de nu emellertid lämnat Dundee, har det antagligen skett på grund af uttrycklig befallning med anledning af boernas hotande bombardement.

Af våra fotografier framställer en den svenska missionsstationen i Dundee med kyrkan, prästgården, skolan, sjukhuset Betania m. fl. byggnader. En annan lämnar en vy af Oscarsberg, där fröken Posse tidigare hade sin verksamhet, och som nu också hotas af kriget. I den grupp af de svarta eleverna vid Oscarsberg, vi vidare meddela, sitter fröken Posse till höger från åskådaren räknadt. Den andra europeiska damen är en af hennes medhjälparinnor. Slutligen bjuda vi en äkta typisk sydafrikansk landskapsbild, äfven den från Oscarsberg, med fröken Posse oxspann. Själf sitter hon uppe i vagnen.

De svenska missionsförsamlingarnas medlemmar på samtliga sydafrikanska stationer torde uppgå till 900 à 1,000 själar. Under det krigets mordläga, som skonar hvarken lif eller egendom, nu flammor därnere, är det naturligt, att stora intressen äfven för vår mission stå på spel. Många års uppoffrande utsäde kan på några korta dagar förspillast. Vi vilja dock innerligen hoppas, att alla farhågor måtte komma på skam!

VÅRA LANDSMANINNOR PÅ KRIGS-
SKÅDEPLATSEN I SYDAFRIKA.

SVENSKA kyrkans mission har såsom bekant i Dundee i Natal en af sina största stationer med kyrka, skolbus, sjukhus och bostadshus för missionärer, alltsammans taxeringsvärderadt till 70,000 kronor. Man har varit orolig för stationen med anledning af de ingångna underrättelserna om att boerna bombarderat staden.

Fröken Hedvig Posse, som sedan flere år nitiskt arbetat på detta missionsfält och i sitt hemland har många anhöriga och vänner, som med varmt deltagande tänka på henne under dessa orons dagar, har emellertid telegrafiskt lämnat dem lugnande underrättelser, meddelande, att stationens kvinnor redan i medlet af oktober afrest till Pieter Maritsburg, hufvudstaden i Natal, under det missionären Norenius stannat kvar i Dundee för att taga vård om missionsstationen där.

Fröken Posse är yngsta dotter af friherre

års lag, af stor betydelse för juridikens studium i Sverige.

Senare utgaf han från 1853 och intill sin död 1865 »Väktaren», tidning för stat och kyrka. Friherrinnan Posse uppträdde dels anonymt, dels under signaturerna B. E. och B—rg med flere värdefulla arbeten på vers och prosa. Hon var ock en af de första, som införde en ordnad söndagsskolverksamhet i Sverige, och har med förkärlek ägnat sig åt arbetet för ungdomens utveckling.

Det var från ett sådant hem och med de allvarliga intrycken därifrån, som den unga Hedvig Posse utträdde i lifvet, sedan hon först tillika med en syster och en bror varit modern följaktig på flere längre utrikes resor. Bland annat tillbragte de med mor och syskon ett par år på ön Korsika. Då modern, som led af en allvarsam bröstsjukdom, år 1880 ändade sitt välsignelserika lif, slöto sig de unga syskonen än närmare till hvarandra. Det var därför en öm förlust för de båda systrarna, när ende brodern, som också led af en tärande bröstsjukdom, under vistelse i främ-

VÅRA ILLUSTRATIONER.

SENATORN ROMUALDO BONFADINI, som nyligen helt plötsligt afled i sin födelsestad Sondrio, var en af de främste för att ej säga den allra främste bland pressens män i Italien. President för Romsjournalistförening, var han ledare af förhandlingarna vid den internationella journalistkongress, som under sistlidne april månad hölls i den gamla Tiberstaden, och de af våra svenska kolleger, hvilka voro där närvarande, bibehålla säkerligen i friskt minne hans sympatiska och älskvärda personlighet.

R. BONFADINI.

Sveriges journalister hade för öfrigt tillfälle att göra den framstående mannens bekantskap redan sommaren 1897 under härvarande stora

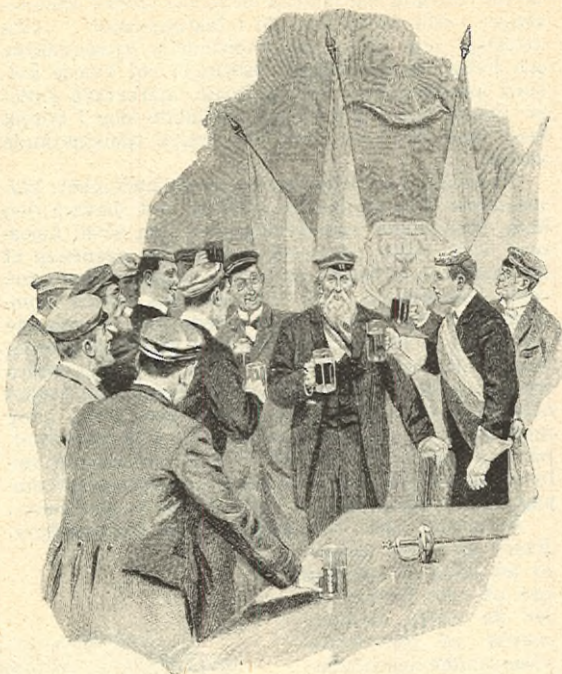
journalistkongress, till hvars mest bemärkta medlemmar han med rätta räknades.

Bonfadini var född 1831 och inträdde år 1855 i pressens led.

FRÅN MARSEILLES 2500-ÅRSJUBILEUM, som i dessa dagar med stora festligheter firats, meddelar Idun i sitt dagsnummer en bild, visande de gammalgrekiska fartygens ankomst till Marseilles hamn, hvilket moment i festligheterna var hämtadt ur Marseilles fornhistoria och framställde ankomsten och mottagandet af en grekisk prins, Protis, som anlände till Marseille för att gifta sig med den sköna Gypthis, dotter till den äldrige konung Naun.

KRITIK I OTID.

UNDVIK ATT KRITISERA i privatlivet. Om du ej tycker om den enas näsa eller den andras haka, så låt bli att säga det. Finer du något att anmärka mot andras uppträdande, så tänk på ditt eget. Det är ingalunda gifvet, att alla människors skola vara dig till lags, lägg det på minnet. Tag världen sådan den är, för så vidt du ej mäktar omskapa den. Kom ihåg, att genom att du oupphörligt märker fel hos andra, kritiserar den enas uppträdande, den andras dräkt och den tredjes ord, gör du ditt hem till det outhärdligaste ställe under solen.

GAMMELHERRARNES KOMMERS. BREF TILL IDUN FRÅN TORA KJELLBERG.

»NUR HERREN,» försäkrade mig trovärdigt den galonerade portiern, då jag på morgonen hos honom förfrågade mig, om damer ägde tillträde till galleriet under aftonens »Alter-Herrenkommers» i Frankfurt am Mains Zoologischer Garten, — »nur Herren!»

Något snopen drog jag mig tillbaka. Hade öfverhufvud taget så gärna varit med om en äkta tysk kommers... Och denna hade ju till på köpet ett särskildt intresse.

Seniorerna bland de inaktiva kårstudenterna, med statsämbeten och värdigheter oftast öfverhoppade män, som stiftat en förening till främjande af det tyska kårstudentskapets intressen, arrangerade nämligen tid efter annan s. k. »Kommerse Alter Herren», under hvilka de gemytligt fraterniserade med de yngre kårbröderna, som för tillfället äro deras gäster. Talrikast besökt är naturligtvis Berliner-kommersen — sist af öfver 1,000 studenter — men äfven den i Frankfurt åtnjuter anmärkningsvärd popularitet.

Men på hemvägen repade jag mod. Det fanns utan tvifvel en högre instans än den tvärsäkre portfunktionären. Konstnerna var blott att i tid få tag uti vederbörande.

Under middagen med dess förträffliga »Knöpfel-suppe, Sauerkraut und Speck» och guldgult »Forster Jesuitengarten» slogo jag och min värd, den unge, martialiske köpmannen med à la Wilhelm II käckt uppbriden »Schnurrbart», våra kloka hufvuden ihop med den kraft och verkan, att jag $\frac{3}{8}$ höll i

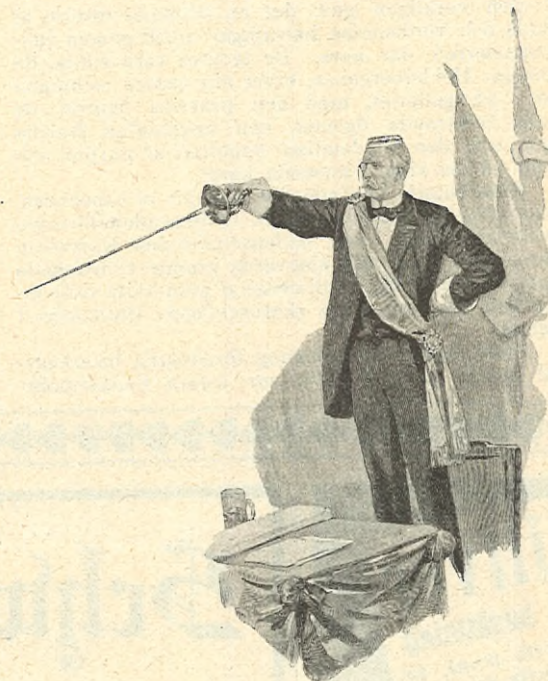
min hand ett inträdeskort till gallerierna under de gamla kårstudenternas kommers.

Minuterna syntes mig räknade. Klockan $8\frac{1}{4}$ skulle festen börja, och jag visste då ej ännu, att man äfven här i Tyskland har något under vissa omständigheter så praktiskt som den akademiska kvarten. Fortare än vanligt flög jag i uniformen, medan lilla svägerskan i huset, krus- och brushufvudet Tilly, beskäftigt kilade efter en droska. På slaget 8 satt jag i vagnen, och så bar det af i karrier genom den bländande Kaiserstrasse och det ändå insivare upplysta Zeil direkt till Zoologischer Garten.

Ett »Nicht da, gnädige Frau,» räddade mig nere i vestibulen från att hufvudstupa rusa in i studentfloeken.

På galleriet voro alla bord redan besatta med till största delen unga »Korpschwester», fagra under ögonen och i toaletter, som i färggläde täflade med lokalens läckra målningar. Den bästa platsen af alla, midt emot hästskobordet där nere i salen, var upptagen af en äldre och en yngre dam med en svärm uppvaktande kavaljerer. Efter ett kort rådslag med en förbindlig marskalk slog jag mig ned framför en, ganska vidsträckt vyer medgifvande, pelare vid sidan af den äldre damen.

Tvärs öfver salen och parallelt med hästskobordet löpte till höger om detta tre, till vänster fyra lika långa bord, hvarförutom dylika voro placerade på längden vid de förras nedre ände. Platsen för de olika kårerna var betecknad genom dessas å bordskifvan med krita skrifna namn, såsom *Palatia*, *Bonn*, *Suevia*, *München* o. s. v.

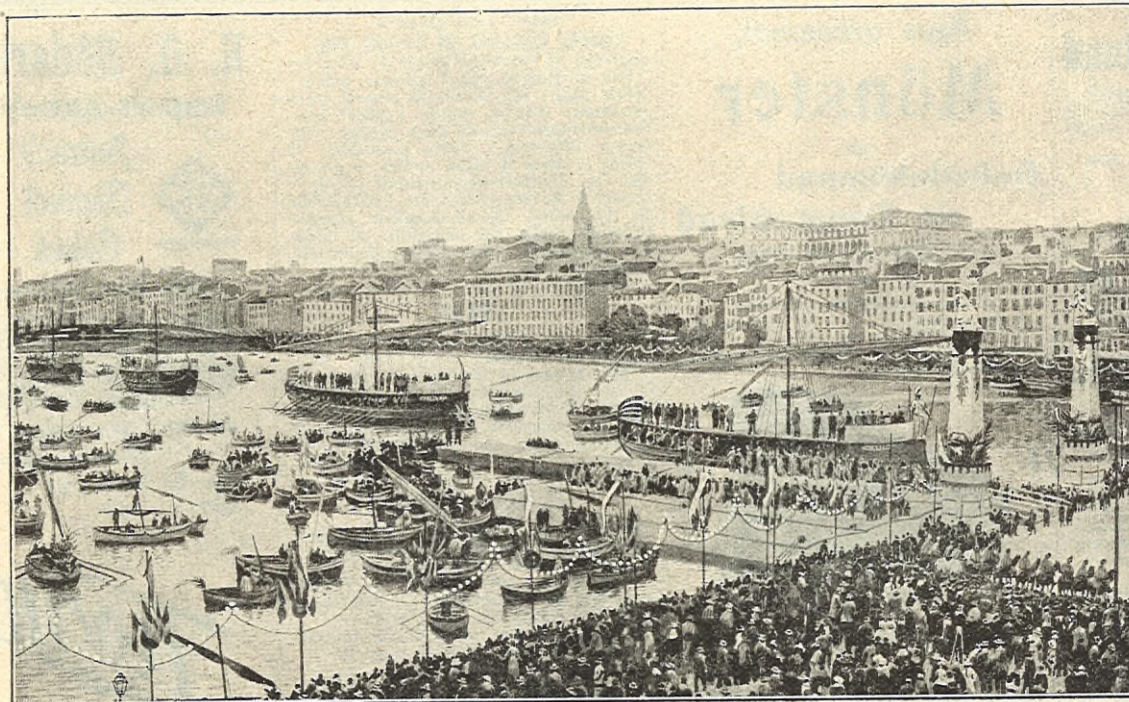
KÅRSTUDENTERNAS ORDFÖRANDE.

Vid hästskobordets öfre ände presiderade ett tiotal »Ehrenburschen» af gamla stammen, många med silfver i hår och skägg, de flesta med friska och kraftiga ansikten. För öfrigt voro borden tätt kransade med unga och gamla kårstudenter, hvilka hufvudbonader — små skärmlösa guld- och silfverbroderade, medelst en gummisnodd om nacken fasthållna »Cerviskappen», lika runda mosaikplattor, toppluffformigt förlängda och framåtböjda »Stürmer» med flata, diminutiva kullar på stup eller skärm-mössor af vanlig fason, vallmo- och vinbärsröda, solrosgula, penséevioletta, förgättnigejblå samt ärt- och gräsgröna — bildade det bjärtaste färgspel. De ungas med brokiga silkesnören rikt broderade »kneipjacken» — exempelvis gröna med rött och hvitt samt blå med hvitt och rött — de innanför rocken snedt öfver bröstet burna tvåfärgade »Fuchs»- och trefärgade »Burschen»banden, hedersledamöternas »Ehrenband», de presiderandes breda flerfärgade axelgehång samt regementsmusikens granna uniformer och blanka messingsinstrument ökade ytterligare den måleriska effekten.

Beställsamme »Kellner» sprungo fram och tillbaka med bricker, lastade med ölglas, hvilka bernerstengula, vitfradgande innehåll tappats ur de i salens fyra hörn uppstaplade väldiga ölfaten, som dånande uppslogos af i hvita förkläden utstyrda »Küfer».

»Det är min son, som har arrangerat allt det här,» sade med en af öm stolthet lätt vibrerande stämma den ståtliga, distinguerade damen vid min sida. »Där står han och talar med ordföranden — den där länge, länge med pince-nez.»

Hon häntydde på en högväxt, ljuslett ung man med stel och korrekt hållning och med ansiktet märkt

FRÅN MARSEILLES 2500-ÅRS JUBILEUM: DE GAMMALGREKISKA FARTYGENS ANKOMST TILL HAMNEN.

»DER LANDESVATER».

af sabelrunor från kårstudenternas öfliga bloddrop och Frankfurts röd-hvita färger i bantleret.

»Han är 'Heidelbergerian',» upplyste hon på min fråga, »och alla hans kamrater sitta där nere. Se, nu hälsa de upp! De betrakta mig som sin 'Ahn-mutter', de kära gossarne!»

Och verkligen gick det en böljande rörelse af glada och vördsamma hälsningar uppåt genom vall-moparterren där nere. De tycktes vara stolta, de hurtiga Heidelbergarna, öfver sin vackra »stammomoder» på galleriet, med den präktiga figuren, de gråa, blixtrande ögonen, den ungdomligt fraicha hyn och den diademlika kapotten af purpur och guld på det rika, glänsande håret.

»Silentium!» skallade det, åtföljdt af vapenbrak, högt öfver det allmänna sorlet. Ordföranden, kirurgie professor Rehn, »ein leidenschaftlicher Korpsbruder», efter hvad min älskvärda granne tillhviskade mig, stod upprätt, i full ornat af grön-hvita student-emblem med en väldig »korbschläger» (fäktvärja) i handen.

Efter hans med schwung föredragna hälsningstal sjöngs unisont »Wo zur frohen Feierstunde»

ur det till alla närvarande utdelade häftet student-sånger. »Die Präsidien», de i fäkthandskar — men märkligt nog icke i de traditionella kragstöfarna och hvita skinnbyxorna — ståande, vid hvarje kår-bord presiderande två värdarne, markerade slutet af hvarje strof genom tre rasslande slag i bordet med sina förut som borddekoration tjänstgörande värjor.

Framhållande kåruppfostrens förträfflighet, kår-väsandets framgångsrika sträfvan att bevara den äkta germanska egendomligheten och såväl kejsarens som hans närmaste rådgifvares egenskap af kårstudenter, utbragte en annan af gammelherrarne »das Kaiserhoch». På ordförandens första kommando »Ein, zwei, drei» gnedo alla på stående fot och med blottadt hufvud sina glas kretsformigt mot bordet och tömde dem sedan, efter det andra trummade de konstnässigt med glaset mot bordet och efter det tredje nedsatte de dessa på en gång med kläm — ett Heidelbergbruk från 1830-talet, på studentspråket kalladt »einen Salamander reiben». Därpå afsjöngs till regementsmusikens ackompanjemang kejsarsången, »Heil Dir im Siegeskranz».

Damernas skål utbragtes af »der Fuchsmajor»,

hvars speciella uppgift är att hålla ett vaksamt öga på »die Fuchse» eller de yngre medlemmarna af föreningen. »Das schöne Geschlecht» på galleriet hälsades efter den versifierade, tämligen banala hyllningen med ett trefaldt »Hoch!» hvarpå följde en märkbar stegring i den redan förut lidiga studentfrekvensen på galleriet. Men ingen af de unga damerna vardt ens tillnärmelsevis så firad som min sympatiska granne, hvilken kårstudenter af alla färger täflade om att uppvakta. De kände nog på sig, att de och deras sträf-vanden i henne hade den mest nitiska och hänförliga förespråkarska.

Efter studentsångerna »Stosst an!» och »O, alte Burschenherrlichkeit!» samt ett par ytterst originella och eldiga af musikkårens puk- och basun-virtuoser utförda marscher från »der alte Fritz» dagar nådde festen sin höjdpunkt i och med den karaktäristiska, vid hvarje högtidlig akademisk kommers begångna förbrödringsakt, som efter strofbegynnelsen »Landesvater, Schutz und Rater, unser König, lebe hoch!» i den därvid afsjungna, 1782 komponerade fosterländska studentsången allmänt kallas »Der Landesvater».

Aktens egendomliga ceremonier, hvilka spåras först i den 1744 författade komiska hjältedikten »Der Renomist», inledas därmed, att präsiderna vid hvarje kårbord korsa sina värjor, lägga två fingrar på klingorna till ed och sedan med handslag bekräfta vänskaps- och trohetsförbundet. Därpå öfverlämnas värjorna åt två yngre kårbröder, hvilka vid orden: »Ich durchboh' den Hut und schwöre, halten will ich stets auf Ehren, stets ein braver Bursche sein», genomborra sina mössor och pressa dem ända ned till värjfastet. Efter upprepade värjorsningor och handslag öfverräcka de bakom på stolar stående präsiderna åt de båda »spetsarena» nya mössor, tills

»SO LANGE WIR UNS KENNEN, WOLL'N WIR UNS BRUDER NENNEN».

Silfver
för bosättning
i största urval, till
billigaste pris hos
K. ANDERSON,
Hofjuvelerare,
1 Jakobstorg 1.

Professor G. Cederschiöld
har flyttat till
Egelbrektsgatan 5
Tel. Östern. 28 26.

Tandläkare TOM von HALL.
— 15 Stureplan 15. —
Hvard. 10-2, 5-6. Helgd. 10-12.
Allm. Telefon 58 48.

Tandläkare
John V. Lindh-Hygrell,
11 Birgerjarlsgatan 11.
Rådfrågningstid 1-2. — Allm. tel. 13057.

Tandläkare Sjöquist
Drottninggatan 68, Stockholm.

TANDLÄKARE
G. G:son Hård af Segerstad,
Alma Hård af Segerstad
Birger Jarlsgatan 13, 1 tr.
Rikstel. 2048. Allm. tel. 8646.

Tandläkare G. W. Widfond
Drottningg. 74. — Rikstel. 2754.
OBS! Garanti för hållbarhet.

Tandläkare WIBOM,
Östermalmstorg 1.
Mottagningstid 10-12, 6-7.

Schweizer-Siden
är det bästa!

Begär prover på våra nyheter i svart, hvitt eller kulört från 55 öre till 15 kr. pr meter.

Specialitet: Nyaste sidentyger för sällskaps-, bal- och promenadtoiletter samt till blusar och foder.

De utvalda sidentygerna sändas till Sverige endast direkt till privatpersoner tull- och fraktfritt till hemmet.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz).
Sidentygs-Export. (C)

Tandläkaren
D:r Erik G. Åkerlund
har efter fleråriga studier och praktik i Nord-Amerikas Förenade Stater öfvertagit och fortsätter Tandl. Carl Rosanders praktik i nr 36 Malmkilnadsgatan.
Rådfrågningstid 12-1. Allm. tel. 5763.

Damhårabeten.
Peruker, Benor, Flåtor, Länkar m. m. i tusental hos Herr och Fru **E. MALMBERG,** 58 Klarabergsgatan 58.

Tänk på de dina!
Allmänna Pensionsförsäkringsbolaget
tillförsäkrar på fördelaktiga villkor utmättningsfria pensioner
åt änkor och barn eller andra efterlevande meddelar dessutom lifränte-, kapital- och testaments-försäkringar i olika kombinationer.
OBS! Äfven genast börjande lifräntor.
All bolagets vinst tillfaller de försäkrade antingen i form af höjda pensioner eller nedsatta försäkringsavgifter.
Hufvudkontor: Strömsborg, Stockholm.

MUSIK-INSTRUMENTER
af alla slag, Strängar och Tillbehör
Prisk. sändes gratis. Tillbehör erhållas bäst och billigast från **A. Th. Nilssons Musikhandel, Norrköping.**

Nyss utkommit.
Mönster
för
Gobelinsömnad
och **Konstväfnad**
af **Olga Hamberg.**
Pris kr. 2: 50.
Inneh. 16 planscher i ett häfte.
I alla boklädor. (G. 90759)

Världens bästa Zittra, lättlärdt inom 1 timme.

Prisvärd
Prisvärd
Otto Hillman, Göteborg,

Originellaste Fantasimöbel
i fornordisk stil för glödbörning ell. målning. Pris omälad kr. 25, stoppning af soff- o. stol-sitsarne ökar 10: 50.
Målad i hvitt och guld, stoppad 50 kr.
Målning i önskade kulörer verkställes.
Tidaholms Bruks Aktiebolag, Tidaholm.
(Försäljn.-mag. 27 Beridarebang. 27, Sthlm.)

Prenumerera genast å
Praktisk Läkarebok för Svenska hem,
utarbetad af Provisialläkaren **E. Mitander.**
Det utförligaste, mest gedigna arbete i denna genre, som hittills på svenskt språk utkommit. Bör ej saknas i något hem.
Prenumeration kan ske å alla Sveriges postkontor, äfvensom i hvarje bokhandel. 15 häften — däraf 10 redan färdiga — utkomma i år. Postprenumerationspris endast tre kronor + 30 öres postarvode. I bokhandeln 25 öre häftet. Kommissionärer antagas. Profhäfte gratis efter rekvisition till »Praktisk Läkareboks» exp., Klarabergsgatan 39, Stockholm N.

Nu
äro mina nya prover för året af Jul- och Nyårskort utkomna. Fortfarande sökas driftiga agenter på alla platser inom landet för att mot hög provision upptaga order å korten. Profkollktionen, innehållande nya mönster, expedieras fränko då 5 tiödes frimärken insändas. Adr. **JOSEF SJÖBERG,** Trandås. (G. 91034)

Köp aldrig
yllevaror af något slag, allra minst sängfiltar, utan att de äro försedda med **fabrikantens** garantimärke, att varan är **arsenikfri.** Undvik enorm risk! OBS! Alla svenskullsvor från **Sahlströmska Fabriken, Jönköping,** garanteras arsenikfria.
Upplysningar om fabriken och dess tillverkningar erhålles gratis på begäran.

KNEIPP BADEN BORG, NORRKÖPING.
Vinterkurerna (1 okt. — 1maj) mycket verksamma

Träsnidarejärn.
Största sortiment. Illustrationer och prislista sändas på begäran gratis.
P. AUG. PAULSSON, Helsingborg.

H. G. Söderbergs
Import-Aktiebolag.
Antracit
Stenkol
Gokes
Äkta Marie-Briquetter.

Kontor: Slussplan 63 A.
(Räntmästarehuset)
Allm. Tel. 25 82 & 4 51.
Riks- » 575.

FLODIN
Fotograf,
Drottninggatan 29 A.
Specialité: Konstnärligt utförda porträtt kol- eller Pigmenttryck.

dessa samtliga äro uppträdda som brödkakor på ett spett. Vid orden »So nimm ihn hin! dein Kopf will ich bedecken», hållas mössorna i tur och ordning sväfvande på värjpspetsen, kröna sedan ett ögonblick de båda spetsarena, hvilka därunder med flata klingan vänskapligt dunka hvarandra i hufvudet, och öfverlämnas slutligen af präsiderna till sina respektive ägare. Till slut bilda alla, med armarna kring hvarandras lif, en sammanhängande kedja, medan präsiderna åter korsa värjorna och sången klingar: »So lange wir uns kennen, woll'n wir uns Bruder nennen!»

Till den officiella delen af kommersprogrammet hör äfven »das Semesterreiben», hvilket består däri att skålar — för det tyska kärstudentskapet, för ordföranden, för den gamle kärstudenten furst Bismarck o. s. v. — utbringas af representanter för de respektive akademiska åldersgrupperna, hvarvid »die alten Semester», d. v. s. de lärdomsveteraner, som upplefvat de flesta semestrarna, från deras första akademiska räknadt, hälsas med jubel.

Nu då »die fröhliche Fidelität» lik cigarrettröken stod som högst i taket, fann jag — med särskild hänsyn till fortskaffningsmedlen — det vara tid »att tänka på refrängen» och bröt upp från det glada laget, öfverlämnande åt »die Ritter von der Gemütlichkeit», som studenterna kallas i en af sina burschikos-visor, att ändå längre in på småtimmarna söka sig vägen hem till fots.

Men portiern fick sig en välförtjänt skrapa i förbifarten.

VASATEATERN har ånyo fått en succéspjäs genom upptagandet af den gamle Offenbachianen »Orfeus i underjorden», som i dubbel mening går med glans öfver tiljorna. Som det var att vänta, är fru Meissner en fager och charmant Eurydice och hr Strömbergs Orfeus en drastisk gammal gubbstut, som af allt att döma bredvid sin professur i violinspelning synes vara stamfader till brackorna i toddyrummet på Grönköpings gästgifvaregård. För öfrigt är gudaskaran väl representerad och hr Ringvall, Svensson och Schücker, fröknarna Frisch

och Behrens samt fru Ringvall bidrogo hvar och en i sin mån att uppehålla gudavärldens anseende inför människorna. Om vi nämna John Styx' representant, hr Oscar Bergström, sist, så är det, emedan han genom sin vackra stämma och förträffliga sångkonst i föredraget af kupletterna om Arkadien bröt sig ut ur operettens ram och blef hufvudet högre än allt folket.

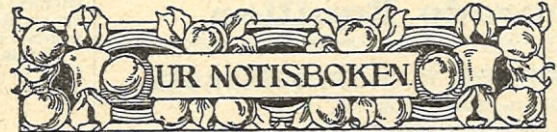
HENRI MARTEAUS andra konsert i Musikaliska Akademien gafs inför till sista plats utsåld salong och upptog ett skandinaviskt program med namnen Sjögren, Grieg, Sinding, Aulin och Valentin.

Konserten hade sålunda sitt alldeles särskilda intresse genom det mindre vanliga, att man fick höra en fransk violinkonstnär spela uteslutande nordiska tonverk och spela dem med så varm förstälse af nordisk naturell och nordiskt skaplynne.

Sjögrens e-moll-sonat, op. 24, med sin anstrykning af storsvensk prakt och vemodfull lyrik, kom följaktligen förträffligt till sin rätt, likaså ett af samme tonsättares fantasistycken ur op. 27 äfvensom Aulins Cavatina och Mazurek samt Valentins Adagio; men fagrast klingande måhända den Marteau'ska violinen i Sindings fyra småstycken, af hvilka »Berceusen» verkade med nästan trollskt betagande stämning, Griegs c-moll-sonat, op. 45, hvilken bokstafligen fick tjäna publiken till utgångsmarsch under dess kapploppning om ytterkläderna, kunde under sådana omständigheter däremot icke göra sig så fördelaktigt gällande som den bort.

De båda pianisterna, hrr G. Grovlez och J. G. Jacobsson, utförde med schwing Sindings pompösa variationer i ess-moll för två flyglar. Vid söndagens afskedsmatiné, hvarvid uteslutande franska tonverk utfördes, hyllades konstnären entusiastiskt af publiken, som därigenom bragte honom sitt tack och sade honom sitt: *au revoir!*

ÅTTIOFEM ÅR fyllde i förra veckan fröken Constance Holmberg härstades. Den åldriga damen, syster till den bekante framlidne fornforskaren och predikanten Axel Emanuel Holmberg, död i hufvudstaden år 1861, befinner sig ännu vid förträfflig hälsa och ovanlig spänstighet samt företager dagligen långa promenader till fots. Den vördade gamla, som är högt litterärt bildad och har företagit vidsträckt resor såväl inom som utom landet, talar gärna om sina minnen från flydda dagar och sin dåvarande litterära och konstnärliga umgängeskrets: den varmt hängifne brodern, August Blanche, Emilie och Johan Gabriel Carlén, Mandelgren, Blackstadius och många andra, hvilka likväl numera alla redan sedan länge skattat åt förgängelsen.

KRISTINA NILSSON. Efter en ganska långvarig vistelse i hembygden har nu grefvinnan Kristina Nilsson de Casa Miranda öfver Trelleborg—Sassnitz återvänt till sitt hem i Paris. Som bekant, har hon under sin härvaro gästade den vackra Schanderska

HYLIN & CO

FABRIKSAKTIEBOLAG

KONGL. HOFLEVERANTÖR.

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med

GULDMEDALJ

Försäljes i våra butiker

8 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16.

A. T. 6469. A. T. 2497.

samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

egendomen Gårdsby i Växjö-trakten. För sitt vinande väsen afhållen af alla, har den celebra sångerskan särskildt å Värends dansgille blifvit mycket frad.

SVENSKA TANDLÄKARE I TYSKLAND. En ung stockholmska, fröken Hildegard Lindberg, har i dagarna aflagt examen vid tandläkareinstitut i Berlin. Fröken L., som kommer att bosätta sig i Braunschweig för utövande af tandläkareyrket, torde vara den första svenska kvinnliga odontolog, som praktiserar i utlandet.

ÅTTIOFEM ÅR fyllde i förra veckan fröken Constance Holmberg härstades. Den åldriga damen, syster till den bekante framlidne fornforskaren och predikanten Axel Emanuel Holmberg, död i hufvudstaden år 1861, befinner sig ännu vid förträfflig hälsa och ovanlig spänstighet samt företager dagligen långa promenader till fots. Den vördade gamla, som är högt litterärt bildad och har företagit vidsträckt resor såväl inom som utom landet, talar gärna om sina minnen från flydda dagar och sin dåvarande litterära och konstnärliga umgängeskrets: den varmt hängifne brodern, August Blanche, Emilie och Johan Gabriel Carlén, Mandelgren, Blackstadius och många andra, hvilka likväl numera alla redan sedan länge skattat åt förgängelsen.

För husmödrar att beakta!

Hos undertecknad finnes till salu:
Karameller,
fin-fin blandning..... endast kr. 1,60 pr kg.
fin ..... » 1,25 »
Delikat fransysk konfekt » » 3,25 »
Delikat marmelade..... » » 2,00 »
Skogssmultron, delikatess » » 2,50 »
Extra fin julgranskonfekt » » 2,25 »
Crème- och skumchoklade, olika sortering,
till pris 1, 2 & 5 öre pr st.
Minsta som expedieras är af karameller
2 kg., af konfekt och dyl. 1 kg. Likvid pr
postanvisning till
ALBERT BRUNSKOG, Eskilstuna.

Våla-Stolar.

Undertecknad får för den ärade allmänheten rekommendera sina välgjorda arbeten af alla sorters Stolar, såsom sals-, förmarks-, pinn- & gungstolar samt sals-, serverings- och matduksbord m. m. Beställningar utföras skyndsamt och till billigaste priser. Illustrerad prisurant sändes, då enkelt porto bifogas.

Postadress:
J. LINDHOLM,
Öster-Våta.

Hvita händer

erhållas, om man efter grofsysslor alltid tvättar sig med Lagermans Kraft-Skur-Pulver som löddrar som den finaste tvål, och är mycket billigt. Säljes hos alla specialister i riket. Ende tillverkare: Kraft-Tvål-Fabriken, Jönköping.

Eleganta visitkort

Iduns Kungl. Hofboktryckeri
12 Stora Vattugatan 12.

Mitt privata Hem i
Rättvik

för klena personer hålles öppet äfven vintertiden.
Ellen Mellander
(f. d. Sophiasyster).
(G. 88011)

Köp Helsingborgs Galoscher,

billigare, men i alla afseenden fullt jämförliga med ryska.
(S. T. A. H. 4529)

Damhattar, fält, stort urval hos
K. Forsberg & Co, Nya Operahuset.

Oöfventräffad till frambringande af en vacker hud.

KALODERMA

• KALODERMA-GELÉE • KALODERMA-TVÅL •

F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE.

Erhålles å Apoteken samt 1:sta klassens Parfumeri- o. Frisér-Affärer.

JOH. LUNDSTRÖM & Co.

Stenkol, Cokes,

1:a maskinkrossad Anthracit,

bästa bränsle för illuminationskaminer och värmeneccessärer.
Carré-Briketter

för kokspisar, kakelugnar, strykugnar m. m.
Allm. tel. 22 88. Kontor: 22 Skeppsbron 22. Rikstelefon 427.
Allm. tel. 60 19. Försäljning: 5 Strandvägen 5. Rikstelefon 22 20.
Allm. tel. 61 98. Filial: 1 Parmmätaregatan 1. Rikstelefon 20 12.

ÖFRU A telier för Damtoiletter

Stockholm, 19 Tunnelgatan
rekommenderas i benägen åtanke. Välskild elegant snitt till moderata priser. Särskild afdelning för beställningar från landsorten, som utföras omsorgsfullt utan profning på ett välsittande lif insändes jämte längdmått på kjolens bak-, sid- och framväd, och då för ändamålet särskildt konstruerade mekaniska byster inköpts, kan hvarje figur påräkna ett välsittande arbete. Finaste rekommendationer öfver hela landet. Förfrågningar besvaras omgående. Telegrafadress ÖFRNS, Stockholm. (S. T. A. 58410)

Eva Hellmans

illustrerade

KOKBOK

å 6,75 inb. är allmänt omtyckt och rekommenderad af Idun.

Till utstyrlar.

Duktyger Handdukar, Näsdukar, Lakans- och Örngättslärfter.
Hollands Madapolam, Longcloth, Piqué.
Vadstenaspetsar och Broderier.
Låga, bestämda priser.

22 Vadstenaboden 22
Hanna Peterson & Co.
Regeringsgatan

Olaus Olssons Kolimport-A.-B.
Stockholm.

1:ma ANTHRACIT.
Hushållskol. Cokes. Marie-Briketter.

Köp alltid radiatorsmör!

Barnklädningar,

Barnförkläden, Barnkappor, Barnmössor,
Flick- & Gosskavajer,
Regnkappor & Regnkragar

af egen tillverkning till låga bestämda priser.

OBS! Egna syateljier! OBS! Vålgjordt arbete!

K. M. LUNDBERG

STUREPLAN.

Husmodrar Spara
är lösen för hvarje husmoder med en begränsad hus-hållspenning!
Huru göra en verkligt stor besparing? Jo, använden i Edra hushåll Pellerins Margarin, Göteborg, som är bäst, drygst och billigast!

Lotten Ljungdahl's Hvitvaruaffär
9 Malmiskilnadsgatan 9.
Allm. Telef. 10604.
Beställningar emottagas å all slags sömnad, äfven då tyg inlämnas.

Sparkassa 5 1/2 proc.
Aktiebolaget
Stockholms Privat-Assistans.
Bank- & Hufvudkontor
16 Regeringsgatan 16.

Inteckningsbolaget.
— Stockholms Intecknings-Garanti-Aktiebolag —
Hufvudkontor: *Malmorgsgatan n:r 1*, öppet 10-3.
Afdelningskontor: *Biblioteksgatan n:r 13*, öppet kl. 1/2 10-3.
Depositionsränta ..... 5 proc.
Upp- och Afskrifningsränta ..... 3 " "
Sparkasseräkning (vid Afd. kont.) 4 1/2 " "
På kapitalräkning å 6 mån. uppsägning godtgöres Bankens högsta depositionsränta och tillämpas vid inträffande ränteförändring den nya räntesatsens omedelbart utan föregående uppsägning. (S. T. A. 51875)

Bankaktiebolaget Stockholm—Öfre Norrland,
Drottninggatan 6.
Hushållräkning 5 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

C. J. Johansson,
22 Österlånggatan, Stockholm.
Största lager af **Musikinstrument.**
Stor prisnedsättning enligt Illustrerad priskurant gratis och franko.
Allm. Tel. 2605, Riks. 41 88.

K.M. Lundberg
Textilafdelningen
THYRA GRAFSTRÖM,
Stockholm.
Färdiga och påbörjade
Broderier
på siden, kläde, lärft och yllestramalj.
Mönster uthyras. Rekvisitioner från landsorten ombesörjas pr omgående.
Utställning
af nyare arbeten börjar den 6 nov.

Till Munvatten
mot tandsjukdomar;
till Gurglingsvätska
och värmande omslag mot hosta och halssjukdomar, äfven då de äro af tuberkulös art;
mot
liggsår, yttre skador
m. m. m. m.
är Dr P. Håkansson's Salubrin det bästa och verksamaste medel.
Med hvarje flaska Salubrin följer beskrifning om Salubrins utspädning och användning för de olika ändamålen.
Allmänheten varnas mot efterrapningar af fabrikkatet.

O. A. Nilssons Advokatbyrå
Innehafvare:
O. A. Nilsson, Arthur Rockström,
Hofrätts e. o. notarier.
33 Stora Nygatan 33.
Allm. Tel. 2157. Rikstel. 2408.
Kontorstid 9 f. m.—4 e. m. Årsackord på förmånliga vilkor. Engelska och tyska talas. (S. T. A. 64263)

Damernas uppmärksamhet
fästes på att i »Magasin Noir» finnas alltid säsongens Nouveautés i svarta Klädningstyger, och på grund af mina stora direkta inköp kan jag erbjuda mina artiklar till långt billigare priser än någon annan affär.

Fantasistyger i flera hundra mönster från 1: 50 till 6 kr.
Genombrutna tyger af siden och ylle från 1: 95 till 9 kr.
Pogoli, matt, smalandigt, 3: — till 4: 35.
Mohair, släta och fasonerade från 1: 50 till 6 kr.

Magasin Noir,
3 Stora Vattugatan 3, 1 tr. upp.
Specialaffär i Svarta Klädningstyger af ylle och siden.

Damkläde från 1: 50 till 6: 50.
Armyre, mycket elegant, 2 kr.. 2: 35 å 2: 75.
Långrandiga Tyger från 2: — till 9 kr.
Kapptyger och Krimmer i stort urval.
Crêpe Anglais till sorgkostymer från 1: 75 till 3: 95.

Stösta u val af Tyger till promenaddräkter.
Lokalen öppen kl. 10 f. m.—4 e. m. OBS.! Bestämda priser. Profver portofritt.

CROSSE & BLACKWELL, LTD
LONDON.
Etablerad 1706. Hofleverantörer till H. M. Drottningen af England.
PICKLES, SÄSER, MARMELADER.
erhållas hos alla större spekerhandlare inom riket.

Slakteriaktiebolaget Norrmalms,
Stockholm,
Koncentrerade Bouillon
rekommenderas såsom den bästa och billigaste i handeln förekommande bouillonssort.

I Carolina Östemans Handarbetskola,
Lästmakaregatan 14 & 16,
lämnas undervisning af skickliga lärarinnor till äldre och barn i alla slags Slät- och Konst-sömnader, Märkning, Filetguipure, Knypping, Macramé, Träsnideri, Glödnitning, Läderplastik, Glasetsning, Spån- och Bastarbeten m. m. Fritt val af arbete och tid. Tillträde när som helst. Billiga priser. Prospekt på begäran.
Broderier, Märkning, Uppritningar och Monteringar utföras på beställning.

Pensionnat de jeunes demoiselles.
Maison de premier ordre. Education soignée. Vie de famille agréable. Confort moderne. Demander le prospectus aux Directrices Mlles Guillaume, Rosevilla, Neuchâtel (Suisse). (H. 8803 N.)
F. Uhnér & Co., Möbelyger, Gardiner, Portiärer, Borddukar, Mattor
— Etablerad 1866 —
22 Fredsgatan 22.
— Reelt och billigast. —
Profver utlämnas till landsorten.

LIEBIG Company's
KÖTT-EXTRAKT
Endast äkta
när hvarje burk bär namnteckning
Drygst, därför billigast. i blått tryck.
En gros endast hos bolagets korrespondenter för Sverige
OTTO DAHLSTRÖM & Co., STOCKHOLM.
(S. T. A. 55406)

Joseph Leja,
Stockholm.
Berndorfers
Rein Nickel
Kokkäril
de bästa i världen.

Skandinaviska Gummiaktiebolagets
Galoscher.
Hållbarheten granteras. Billigare än ryska.
Mönsterbok för konstväfnad och broderi. *Prisbelönad.* Många planscher i färgtryck. 2 häften. Erhålles mot insändande af 1 kr. i postanvisning till utg. Maria Collin, Lund.

Liktornslösningsmedel.
Detta utmärkte medel, hvarigenom de svåraste liktornar inom trenne dagar upplöses och borttagas, försäljes å 1 kr. pr sats i Stockholm endast hos C. F. Dufva, Drottninggatan 41, Göteborg A. E. Wallerius & Co., Upsala Victor Söderberg, Kungsängsgatan 1, Gälle O. A. Johansson & Co., Luleå E. Dürango, Karlstad Fr Albertina Holm, i Lund Aug. Ljungdahl, i Vestervik Lundberg & Norman.
Mot 1 kr. 20 öre i frimärken expedieras medlet till landsorten af agenten M. Malmström, Upsala.
Upptäckten af detta medel har med förord anmält i Svenska läkaresällskapet af dess dåvarande ordförande herr medicinalrådet och förste stadsläkaren i Stockholm A. G. Carlsson, som äfven med särdeles välvilja och nit befordrat detsamma tillgodogörande för allmänheten.
Bland den stora mängd intyg öfver dess värde meddelas endast nedanstående:
Fabrikör A. W. Möller har här i hospitallet gjort experiment med användning af en honom egen metod att upplösa och borttaga liktornar. Då det fabrikat, som han här till använde, visade sig frambringa den äfytade verkan, får jag härmed meddela honom mitt vittnesbörd om metodens goda resultat. Det Kongelige Fredriks Hospital, Buntzen, Öfverkirurg.
Herr A. W. Möller har å kirurgiska afdelningen af K. allmänna Garnisonssjukhuset med ett af honom upfunnet lösningsmedel, utan smärta för patienten, fullständigt borttagit ett större antal liktornar, hvilket härmed på begäran intygas. Axel Sjöberg, tillförordnad sjukhusläkare.
Herr A. W. Möller har på mig använt ett af honom upfunnet sätt att borttaga liktornar och därvid fullständigt lyckats; och får jag således rekommendera hans metod såsom särdeles lämplig, enär den är både smärtfri och oskadlig samt kan utan ringaste men för ens sysselsättningar användas Gust Engstrand, amanuens vid Serafimerlasarettet.
Att herr A. W. Möller å Serafimerlasarettets kirurgiska afdelning med ett af honom upfunnet medel hastigt och utan smärta borttagit liktornar å flere där vårdade patienter, varder härmed på begäran intygas. N. J. Schberg, d. v. underkirurg vid Serafimerlasarettet.
Undertecknad, som af herr A. W. Möller blifvit behandlad för liktornar, får härmed vittnande, att hans metod är särdeles god, i det att liktornen inom kort tid borttages utan smärta och olägenhet. J. Levertin, med. d.r.
I ofvanstående instämmer till alla delar J. F. G. Keyser, med. doktor.

Clara Fabriks Stearinljus

Pappersmattor.
Starka, vackra gångmattor i olika färger å 65 öre pr meter säljas från Krontorps Gärd, adr. Vermlands Björneborg.

Getå Pensionat.
adr. ÅBY (Östergötland).

Lämpligt för personer, som önska vistas på landet någon tid äfven under höst, vinter och vår.

Naturskönt läge vid sjö (Brävikens), skyddadt mot kalla vindar af Kolmårdens skogshöjder.

Nära stad (Norrköping). En timmes ångbåtsresa eller ungefär samma tids färd pr åkdon till Aby och därifrån pr järnväg.

Bekväma åkdon för utfärdar.
Enkel, men bekväm möblering.
Gods Sängar. Piano.
Godt bord. Varmbadhus.
Rikstelefon.
Priset för fullständig inackordering är beräknadt till omkring 4 kr. pr dag.
Korrespondens under ofvanstående adress.

BRAND
FÖRSÄKRINGS
AKTIEBOLAGET
FENIX
JAKOBSTORG

Sv. Panoptikon
Stockholm.
Största sevärhet.

Fysiologiska skodon
för damer, herrar och barn
tillverkas hos undertecknad
till moderata priser.
Personer, som hafva ömtåliga eller förstörda fötter, kunna hos mig få skodon, som passa väl och äro bekväma att gå med.
C. NILSSON, Drottningg. 100.

För husmodrar att beakta
1:ma Gotlands sockersaltadt färkött i 1/4 tr om 25 kg. till 20 kr., franko Stockholm mot förskottslivid eller efterkräf hos
Emil Krokstedt,
(G. 90876) När, Gotland.

PRENUMERERA PÅ
KAMRATEN!

Fru Sofia Larsson, Jönköping.
Örtmixtur
för magsjukdom.

Har rönt exempllös framgång. Flera tusen människor välsigna den. Rekommenderas af läkare och barnmorskor. 6 fl. på en sats kosta 4: 40 pr sats. Sändes på järnväg mot efterkräf, på båtar endast då den är förut betald. Uppgif den sort, som önskas af de tre sorterna. Endast hel sats sändes.
N: 1. Hellösande för kronisk förstoppning, magkatarr m. m.
N: 2. Halfösande för magsyra, kolik, gallsten m. m.
N: 3. Bindande för tarmkatarr, diarré m. m. — Jönköping i januari 1899.
Rikstelefon.
Sofia Larsson, Östra Storgatan 63, Jönköping.

Nornans Familjymaskiner
äro öfverträffade genom sin tysta, lätta gång samt vackra sömnad och utstyrsel.
Nornans Symaskins-verkstad,
Birger-Jarlsgratan 6, Stockholm.
(S. T. A. 65527)

Fru HILDA ARNESEN behandlar här-
sjukdomar medelst massage. Behandlingen verkar välgörande på hufvudet och nervsystemet. Mottagning 10—2, 5—7. Tel. Östern. 2124. Strandvägen 13, 2 tr. ö. g.

F. d. Fru Bloms
Inackorderings-Byrå,
Stlm, Drottningg. 38. Kl. 11—3,
förmedlar goda inackorderingar. Uthyr rum och våningar. Anskaffar bildade fruntimmer platser i alla branscher.

SOM LÄS-(och lek-)KAMRAT åt tioårig S dotter under skicklig lärarinns ledning önskas en väluppfostrad flicka till en egenom 2 mil från Stockholm vid Mälaren och järnvägsstation. Lämpligt för barn som ej tål vid ansträngande skolarbete. Svar till »S. M. W.», adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm. (G. 91065)

YNGRE bild. frunt. önskar inackordering i hufvudstaden under dec. och jan. mån. ant mot billig afgift e. o. mot att erbjuda sommarnöje i hennes ovanligt natursköna hem i Sörmland. Skyndsamt svar till »Sörmländska», Iduns exp. (832)

EN UNG FLICKA, kunnig i matlagning & bokföring, önskar mot fritt vivre plats att gå frun tillhanda. Är villig betala något. Svar märkt »H. H.», p. r. Ramlösa Brunn. (G. A. M. 53568)

EN UNG FLICKA önskar inack i prästg., där ungdom finnes belöget i mell. el. södra Sverige, för att få lära allt, hvad till ett hushåll hör. Uppgift om pris m. m. till »B. M. A.», Iduns exp.

EN 32 ÅRS musikalsk flicka önskar inackordering på landet för 40 kr. i månaden, i ett allvarligt hem, där tillfälle gifves att få deltaga i hushållet. Svar till »Musikalisk», Norrköping p. r. (G. 91025)

EN UNG FLICKA får genast god inack. med, dito undervisn. i matl., slakt, bak m. m. Äfven handarb. och väfnad. 40 kr. i mån. »Landthusmoder», Karlstad p. r. (836)

Plats-annonserna
återfinnas i innerarket!